

HIVATÁSUNK MÉRTÉKADÓ SZEMÉLYISÉGE

Búcsú Lehel Lászlótól

Különös képességünk van arra, hogy akkor érezzük meg az értékek nagyságát, amikor már nem a jelenben élő valóságként, hanem csak a múltban méltatjuk azokat. Magyarán: akkor látjuk egy-egy személy pótolhatatlan kiválóságát, amikor már nincs közöttünk. Lehel Lászlót eddig is kiváló szakembernek és nagyon jó kollégának tartottuk. Nem hiszem, hogy sokan lennének az országban közművelődésben dolgozó szakemberek, akik közelebből vagy távolabbról ne ismerték volna őt: a Petőfi Csarnok igazgatójaként, vagy valamelyik szakmai civil szervezet tagjaként, vagy egy konferencia hozzászólójaként, sajátos feladatot ellátó munkacsoport vezetőjeként, közművelődési szakértőként vagy a népművelők vándorgyűléseinek fényét emelő remek diszkósként – és még tovább sorolhatnám ennek az aktív és gazdag életnek azokat a megnyilvánulásait, amelyekkel igen széles körben, sokan találkoztunk.

Eddig is láttuk tehát Laci kimagasló emberi és szakmai teljesítményét, ennek ellenére, azért egy kicsit megszoktuk, hogy ő az, aki mindig megtalálja azt a szakmai ügyet, amelyért érdemes tenni, dolgozni, lelkesedni. Hogy ő az, aki mindig buzdítja, mozgatja, kedvre deríti a szakmai találkozóinkat, ő az, akire annyiféle helyzetben számíthatunk. Mindezt természetesnek vettük, és emiatt nem láttuk eléggé az értékét.

Most, amikor ilyen tragikusan korán és mindnyájunk számára ilyen megrendítően lezárult ez az életpálya, most mégis döbbenettel ébredünk rá, hogy

- milyen szorosan összetartoztak ezek az eddig is ismert különböző elemek,
- hogy milyen *tiszteletre-méltóan hiteles ember* képét állítják így együtt elélnk,
- és milyen *konzekvens szakmai magatartást* mutatnak meg.

Néhány elemét szeretném csak ennek az emberi és szakmai magatartásnak említeni:

Laci mindig előre tekintett, mindig a cselekvő kibontakozás irányában igyekezett a folyamatokat lendíteni. Nem emlékszem, hogy valaha is – a mi köreinkben egyébként oly gyakori – aggodalmaskodást, panaszkodást vagy bármiféle borúlátó megjegyzést hallottam volna tőle. A Petőfi Csarnok volt az intézmények sorában is a szakmai innováció legfontosabb fellelvárára, de az igazgatója emberként is az a kollega volt, aki az elsők között tett javaslatot arra, hogy hogyan lehet valamit megoldani, pénzt találni rá, kiadni, megszervezni, létrehozni. Ez messze túlment az alkalmi ötletek szintjén, és olyan szakmapolitikai erénnyé vált, amiről csak a legnagyobb tisztelet hangján szólhatunk.

Ha „frontok”, ellentétes nézeteket valló csoportok ala-

tak, akkor ő volt az, aki az irányzatok összehangolásnak lehetőségét kereste. Ez vonatkozik – sok minden egyéb mellett – arra a méltatlan, de a viszonyainkat régóta mérgező ellentétre is, ami – idézőjelbe téve – az „intézmény-pártiak” és a „civil pártiak” között fel-felbukkan.

Lehel Lászlót legalább olyan mértékben nevezhetjük kiváló intézményvezetőnek, mint amennyire elkötelezett és lelkes civil szervezet építő embernek. Már akkor régen civil mozgalmat szervezett, Csepelen, a Királyerdőn, amikor az még nem volt divat. Az ifjúsági klubok kiváló terepet adtak a hozzáértő emberek az öntevékeny közösségi élet alakítására. Aztán alapító tagja és mindvégig elnöke maradt a Budapesti Népművelők Egyesületének. Ötletadója, alapító tagja és tisztségviselője a Magyar Kollégium Kulturális Egyesületnek. Szoros és tartalmi közös munkát folytatott a Petőfi Csarnok számos ifjúsági civil szervezettel, pl. a budapesti diákönkormányzatokkal, a Kapocs ifjúsági segítő egyesülettel.

Ebben a szakmaiságban megkülönböztetetten fontos szerepet kaptak mindig a kísérletek és a kutatások. Újszerű gazdálkodási formáktól, különböző zenekarok rajongóiból szervezett klubokon át a legendás hírű Csillagfény diszkóig megint csak sorolhatnánk a szakmai innováció különböző állomásait. Mind a Petőfi Csarnok, mind a Budapesti Népművelők Egyesülete fontos kutatásoknak volt a gazdája.

Végül még egy elemét említem Laci szakmaiságnak: a fiatal, tehetséges szakemberek felfedezését, pártfogását, elindítását, és ezen kívül is az esetlegesen bajba jutott kollegák következetes segítségét: De ez soha nem jelentett valamiféle elvtelen jótékonykodást, hanem mindig része volt annak a lendületes szakmafejlesztő munkának, amit Laci folytatott. Bizalommal teremtett lehetőséget sokaknak: Gyere! Próbáld meg! Csináld! Reméljük, hogy sikerülni fog.

Hadd engedjek meg magamnak egyetlen személyes példát. Soha sem fogom elfelejteni azt az őszinte lelkesedést, örömet és biztatást, amivel az Almássy tér vezetőjeként üdvözölt. Még el sem foglaltam a helyem, máris a két intézmény együttműködését terveztük, holott – elvileg – konkurensként is lehetne fogadni a szomszédvár vezetőjét, vagy bizalmatlan óvatossággal figyelni, hogy mikor bukik meg. De – összefoglalva a mondanivalómat – Lacinak irigylésre méltó és sokakat lelkesítő jó tulajdonsága volt, hogy mindég a pozitív lehetőségeit látta meg a dolgoknak. *Sikerülhet jól is, akkor miért ne abban bízunk, miért ne arra törekedjünk?!*

Kedves Laci!

A búcsú-beszédekben gyakran hangzik el az a két szó hogy „Hiányozni fogsz!” Ezt mi, most sokan és nagy bizo-

nyossággal elmondhatjuk magánemberként is, szakmai szervezeteink nevében is. De a két szót még tovább kell egyszerűsíteni egyetlen egy szóra, arra, hogy „Hiányzol”. Már abban a néhány hétben, ami ebből az évből eltelt, rögvest kiderült, hogy mennyire szükség lenne sok-sok gondunk közepette biztos szakmai tudásodra és hitedre.

Nem felejtünk el, és a hivatásunk mértékadó személyiségeként sokszor fogunk gondolni Rád.

A Magyar Kollégium, a Budapesti Népművelők Egyesülete, a Magyar Népművelők Egyesülete, a Közgyűjtésművelődési Dolgozók Szakaszervezete és mindnyájunk nevében nagyszerű kollegától és kiváló baráttól, fájó szívvel búcsúzom. Nyugodj Békében!

Elhangzott Budapesten, 2003 barátságitalan, hideg február 10-én, a Farkasréti temetőben.

Földiák András

